

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำศูนย์สุขภาพชุมชน ใน
จังหวัดนครราชสีมา

PERFORMANCE OF HEALTH WORKERS TOWARD STANDARD CRITERION OF PRIMARY CARE
UNITS IN NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

ยงยุทธ นวลตันเทียม 4936323 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุคนธา คงศิลป์ Ph.D.(London), ปิยธิดา ศรีเดช ศ.ค., พีระ ตรีกรินทร์จิตร
วท.ม.(ชีวสถิติ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยวิธีการสำรวจแบบภาคตัดขวาง ณ จุดเวลาหนึ่งเวลาใด
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน ของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำศูนย์สุขภาพชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมา โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทาง
ประชากร แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บรรยากาศองค์การ กับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประชากรในการวิจัยคือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์สุขภาพชุมชน เก็บ
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คนได้แบบสอบถามกลับคืนรวมทั้งมีความ
สมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 204 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.31 และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเอง จำนวน
14 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากคิดเป็น
ร้อยละ 76.5 ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.48) ระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 90.2 ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.38)
ระดับการรับรู้บรรยากาศองค์การอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 83.8 ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.44) เมื่อวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้วยสถิติไคสแควร์
พบว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยทางสถิติ ($P = 0.037$) เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ
โดยรวม และบรรยากาศองค์การโดยรวมกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้วยสถิติ
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์
ทางบวกกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = 0.424$, $P\text{-value} < 0.001$) บรรยากาศ
องค์การโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = 0.557$, $P\text{-value} < 0.001$) สมการทำนายตัวแปรที่มี
ผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน
(Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า บรรยากาศองค์การด้านขนาดและโครงสร้างองค์การ และด้านความ
อบอุ่นสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน สามารถอธิบายความผันแปรได้ ร้อยละ 27.5

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของการทำงานเป็นทีมในการ
ปฏิบัติงานของทีมนสุขภาพและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในศูนย์สุขภาพชุมชน และควรมีการสร้าง
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกิดการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ: เกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน / ศูนย์สุขภาพชุมชน / เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

PERFORMANCE OF HEALTH WORKERS TOWARD STANDARD CRITERION OF PRIMARY CARE UNITS IN NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

YONGYUTH NUANSUNTIA 4936323 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUKHONTHA KONGSIN Ph.D.(London), PIYATHIDA TRIDECH Dr.P.H., PEERA KRUGKRUNJIT M.Sc.(Biostatistics)

ABSTRACT

This research is cross-sectional descriptive research. Its objective was to study the factors that affected the performance of the health workers against the standard criterion of primary care units in Nakhonratchasima province, Thailand. Relationships amongst personal characteristics, work inspiration, working atmosphere in the organization, and performance of the health workers were analyzed. The population in the research was health staff working at the primary care units. The data were collected through questionnaires posted to 254 samples. There were altogether 204 complete returned questionnaires or 80.31 percent. In addition, there were another 14 samples the researcher personally interviewed.

From the research it was found that the performance of most of the health workers was at a high level at 76.5 percent ($\bar{X} = 3.74$ and S.D. = 0.48). The inspiration was high at 90.2 percent ($\bar{X} = 3.86$ and S.D. = 0.38). The level of the awareness of the working atmosphere of the organization was high at 83.8 percent ($\bar{X} = 3.83$ and S.D. = 0.44). When analyzing the relationship of the personal characteristics and the performance in accordance with the standard criterion of the primary care units by Chi-Square, it was found that marital status was significantly statistically related at 0.05 (P-value = 0.037). When analyzing the relationship of the performance in accordance with the standard criterion of the primary health care units by Pearson's Product Moment Correlation Coefficient it was found that the inspiration was positively related to the performance of the health workers working at the primary care units in accordance with the standard criterion of the primary health care units at a significant level of 0.05 ($r = 0.424$ and P-value < 0.001). The working atmosphere in the organization was positively related at a significant level of 0.05 ($r = 0.557$ and P-value < 0.001). When analyzing the factors affecting the performance of the health workers at the primary care units in accordance with the standard criterion of the primary health care units by using Stepwise Multiple Regression Analysis, it was found that the organizational atmosphere in terms of size and structure, and warm relationship amongst the co-workers can explain the variation at 27.50 percent.

From the research it is recommended that team work and good relationships of the staff are encouraged in the primary care units, and inspiration to improve performance and work is also to be encouraged.

KEY WORDS: STANDARD CRITERION OF PRIMARY CARE UNITS /
PRIMARY CARE UNITS / HEALTH WORKERS

163 Pages